ननुयद्येवंप्रवृत्तिमार्गोनिंद्यते तर्हिनिवृत्तिमार्गेसर्वक्रियात्यागेनैवपारमेस्वरसुखरूपानुभूतेः किंतद्यशःकथनेनापितत्राह विचक्षणोऽतिनिपुणः कश्चिदेवनिवृत्तितः सर्वक्रियानिवृत्त्याऽस्यविभोः सुखंनिर्विकल्पकसुखात्मकंस्वरूपं वेदितुंज्ञातुमर्हति नपुनरविचक्षणः प्रवृत्तिस्वभावः विभुत्वे हेतुः नअंतः कालतःपारंचदेशतःयस्यतस्यविभोश्चेष्टितम् ततःकारणात् हेविभोअनात्मनोदेहाद्यभिमानिनः अतएव गुणैः सत्वादिभिः प्रवर्त्तमानस्यजनस्यदर्शय भवानितित्वमित्यर्थः पाठांतरेभवन्नितिसंबोधनम् ॥ १६ ॥ एवंतावत्काम्यकर्मादिरनर्थहेतुत्वात्तंविहायहरेर्लीलैववर्णनीयेत्युक्तम् इदानींतुनित्यनैमित्तिकस्वधर्मनिष्ठामप्यनादृत्यकेवलंहरिभक्तिरेवोपदेष्टव्येत्याशयेनाह त्यक्त्वेति ननुस्वधर्मत्यागेनभजन्भक्तिपरिपाकेनयदिकृतार्थोभवेत्तदानकाचिच्चिंता यदिपुनरपक्वएवम्रियेतततोभ्रश्येद्वा तदास्वधर्मत्यागनिमित्तोनर्थःस्यादित्याशंक्याह ततोभजनात्कथं

विचक्षणोऽस्यार्हतिवेदितुंविभोरनंतपारस्यनिवृत्तितःसुखम् ॥ प्रवर्त्तमानस्यगुणैरनात्मनस्ततोभवान्दर्शय चेष्टितंविभोः ॥ १६ ॥ त्यक्त्वास्वधर्मंचरणांबुजंहरेर्भजन्नपक्वोऽथपतेत्ततोयदि ॥ यत्रक्ववाऽभद्रमभूदमुष्यकिं कोवाऽर्थआप्तोभजतांस्वधर्मतः ॥ १७ ॥ तस्यैवहेतोःप्रयतेतकोविदोनलभ्यतेयद्भ्रमतामुपर्यधः ॥ तल्लभ्यतेदुःखवदन्यतःसुखंकालेनसर्वत्रगभीररंहसा ॥ १८ ॥ नवैजनोजातुकथंचनाव्रजेन्मुकुंदसेव्यन्यवदंगसंसृतिम् ॥ स्मरन्मुकुंदांघ्र्युपगूहनंपुनर्विहातुमिच्छेन्नरसग्रहोयतः ॥ १९ ॥

चित्पतेत्भ्रश्येत्म्रियेतवायदि तदापिभक्तिरसिकस्यकर्मानधिकारान्नानर्थशंका अंगीकृत्याप्याह वाशब्दःकटाक्षे यत्रक्वानीचयोनावपि अमुष्यभक्तिरसिकस्याभद्रमभूत्किम् नाभूदेवेत्यर्थः भक्तिवासनासद्भावादितिभावः अभजद्भिस्तुकेवलंस्वधर्मतः कोवाअर्थः आप्तः प्राप्तः अभजतामितिषष्ठीतुसंबंधमात्रविवक्षया॥१७॥ननुस्वधर्ममात्रादपिकर्मणापितृलोकइतिश्रुतेः पितृलोकप्राप्तिःफलमस्त्येवतत्राह तस्यैवहेतोः तदर्थंयत्नंकुर्यात् यत्उपरिब्रह्मपर्यंतं अधःस्थावरपर्यंतं चभ्रमद्भिर्जीवैर्नलभ्यते षष्ठीतुपूर्ववत् तत्तुविषयसुखमन्यतएवप्राचीनकर्मणासर्वत्रनरकादावपिलभ्यतेदुःखवत् यथादुःखंप्रयत्नंविनापिलभ्यतेतद्वत् तदुक्तम् अप्रार्थितानिदुःखानियथैवायांतिदेहिनाम् सुखान्यपितथामन्येदैन्यमत्रातिरिच्यतइति ॥ १८ ॥ यदुक्तंयत्रक्वाऽभद्रमभूदिति तदुपपादयतिनवाइति मुकुंदसेवीजनोजातुकदाचित्कथंचनकुयोनिगतोपिसंसृतिंनाव्रजेत् नाविशेत् अंगअहोअन्यवत् केवलकर्मनिष्ठवत्इति वैधर्म्येदृष्टांतः कुतइत्यतआह मुकुंदांघ्रेरुपगूहनमालिंगनंपुनःस्मरन्विहातुंनेच्छेत् यतोऽयंजनोरसग्रहः रसेनरसनीयेनगृह्यतेवशीक्रियते यद्वा रसेरसनीयेग्रहआग्रहोयस्य तदुक्तंभगवता यततेचततोभूयःसंसिद्धौकुरुनंदन पूर्वाभ्यासेनतेनैवह्रियतेह्यवशोऽपिसइति ॥ १९ ॥